

Ekonomikas ministrija

EKONOMIKAS UN DABAS RESURSU NOZARU SINERĢIJA

2024.gada decembris

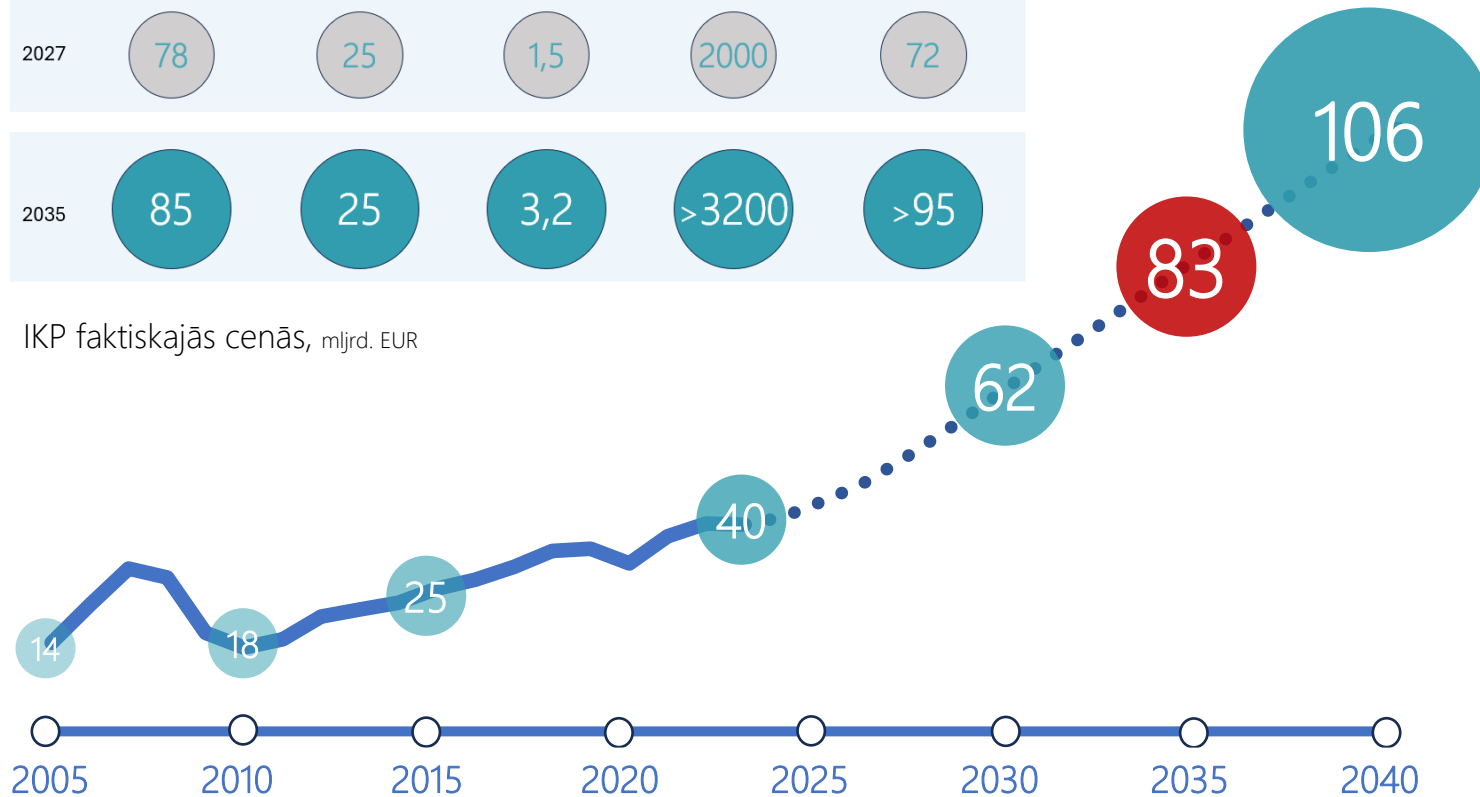
Jurģis Miezainis

EKONOMIKAS IZAUGSMES MĒRĶA SCENĀRIJS

MĒRĶIS - LĪDZ 2035.GADAM DIVKĀRŠOT LATVIJAS EKONOMIKAS APMĒRU (IKP)

	Eksports % no IKP	Privātās investīcijas % no IKP	Izdevumi P&A % no IKP	Bruto algas EUR	Produktivitāte faktiskajās cenās % no ES
2023	64	18	0,75	1537	60
2027	78	25	1,5	2000	72
2035	85	25	3,2	>3200	>95

IKP faktiskajās cenās, mljrd. EUR

Avots: EM prognozes (2024)

Nozaru ieguldījums izaugsmē,
2040. gads pret 2023.gadu, procentpunktos

Apstrādes rūpniecība

Tirdzniecība

Profesionālie, zinātniskie un
administratīvie pakalpojumi

IKT pakalpojumi

Operācijas ar nekustamo
īpašumu

Būvniecība

Transports un
uzglabāšana

Valsts pārvalde

Izglītība

Lauksaimniecība,
mežsaimniecība

Veselība,
sociālā aprūpe

Pārējā
rūpniecība

Finanses

Māksla,
atpūta

Izmitināšana,
ēdināšana

EKONOMISKĀ IZAUGSME PIESARDZĪGA – ĢEOPOLITISKĀ NENOTEIKTĪBA, RISKI

IKP

-0.1%

PRIVĀTAIS PATĒRIŅŠ

+0.6%

INVESTĪCIJAS

-5.7%

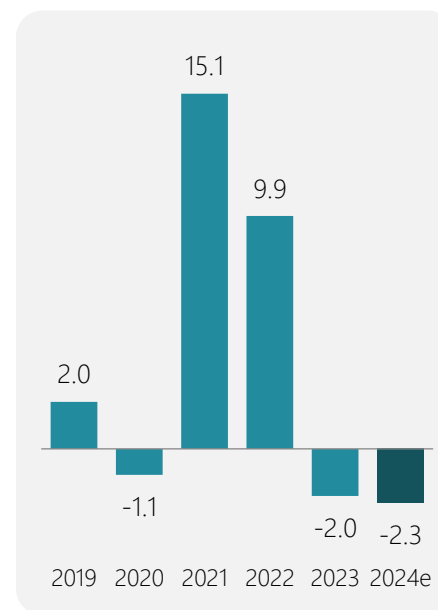
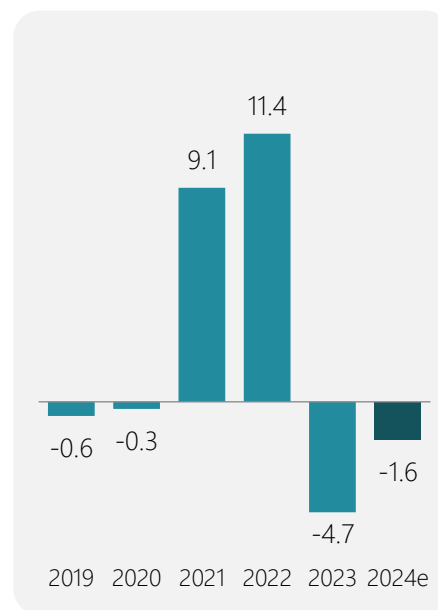
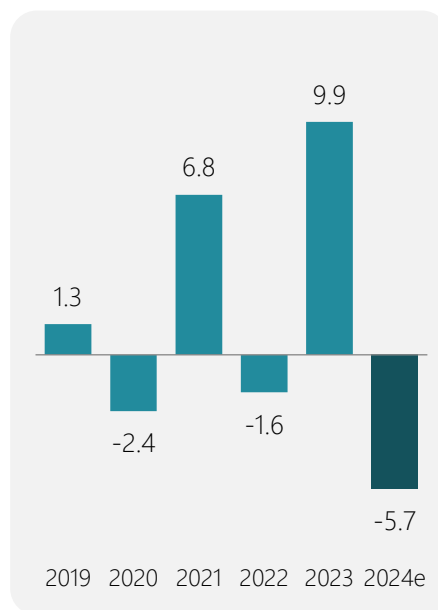
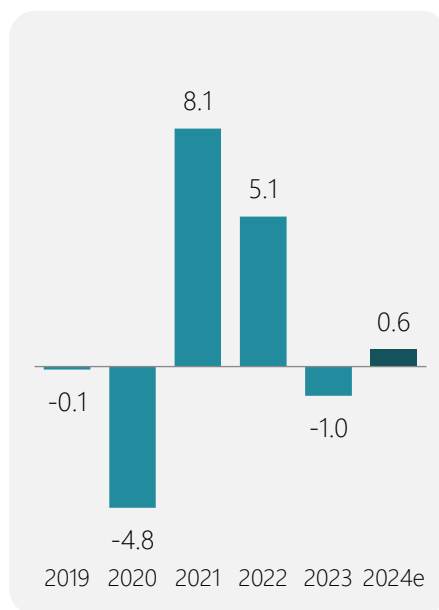
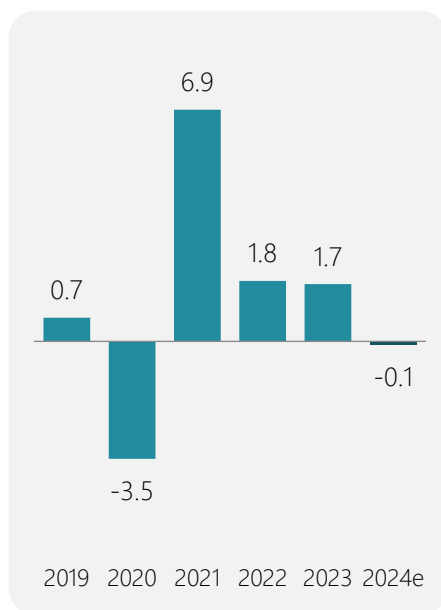
EKSPORTS

-1.6%

IMPORTS

-2.3%

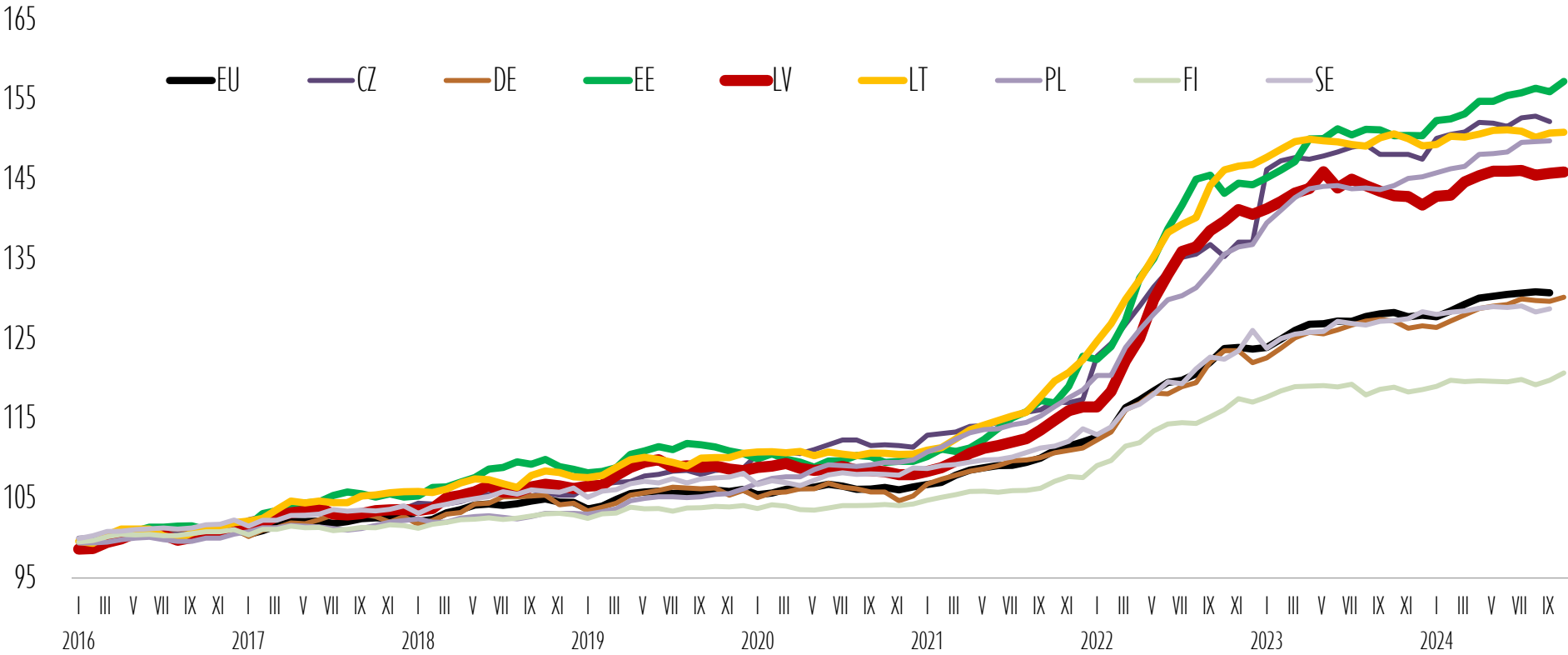
Pārmaiņas pret iepriekšējo gadu, % Pārmaiņas pret iepriekšējo gadu, % Pārmaiņas pret iepriekšējo gadu, % Pārmaiņas pret iepriekšējo gadu, % Pārmaiņas pret iepriekšējo gadu, %

PATĒRIŅA CENAS

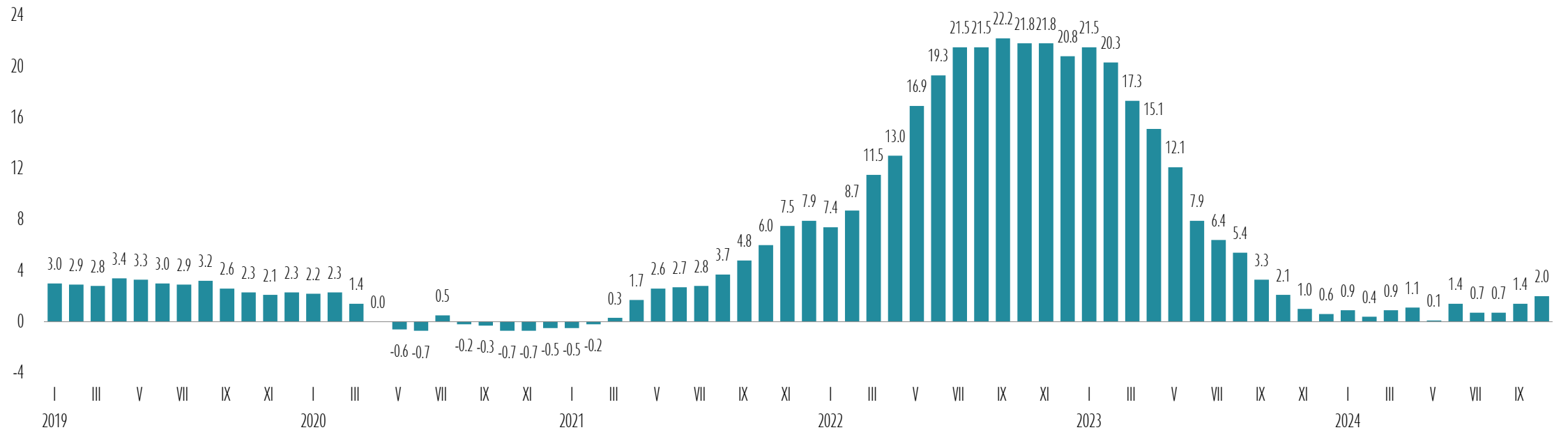
Saskaņotais patēriņa cenu indekss ES valstīs

2015. gads = 100

PATĒRIŅA CENAS

Patēriņa cenu pārmaiņas
pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu, procentos

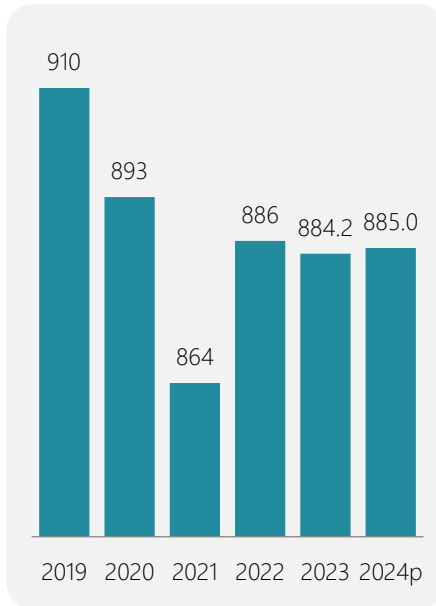

DARBA TIRGUS TENDENCES

NODARBINĀTĪBA

+0.1%

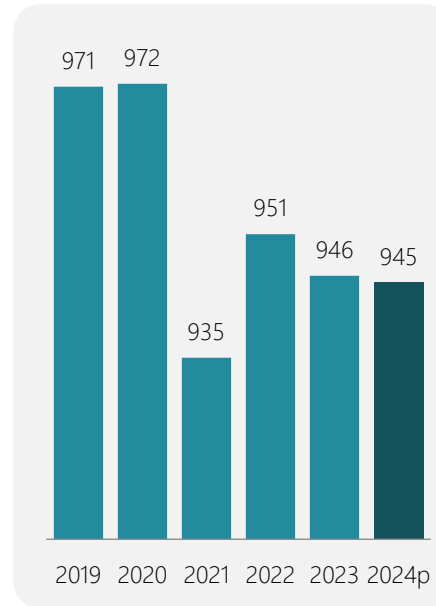
tūkst.

EKONOMISKI AKTĪVIE
IEDZĪVOTĀJI

-0.1%

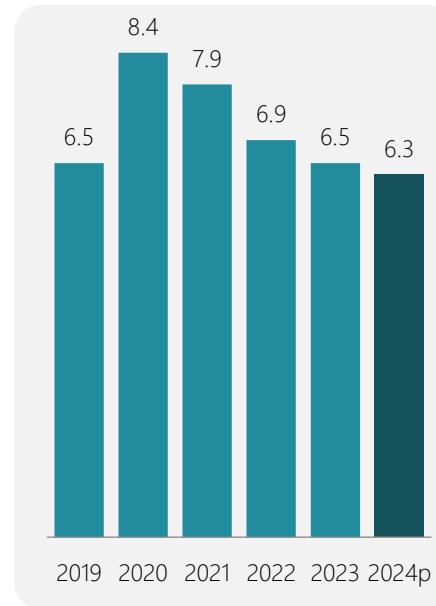
tūkst.

DARBA MEKLĒTĀJI

-2.9%

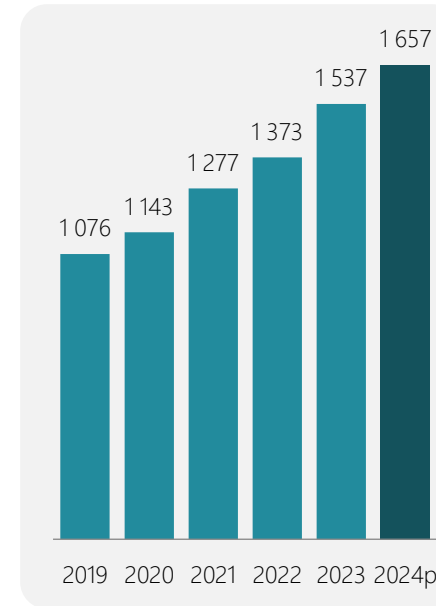
bezdarba līmenis, %

ALGAS

+7.8%

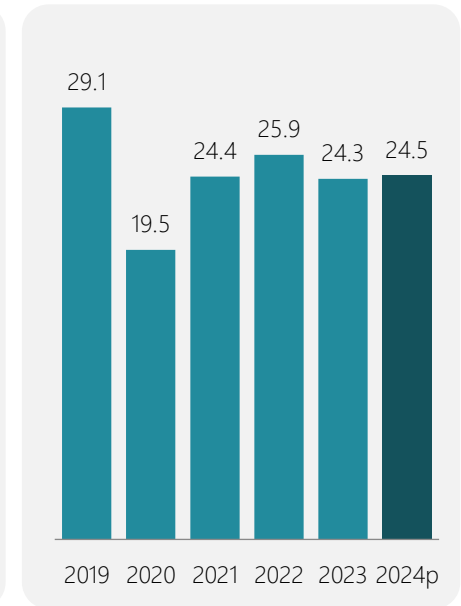
mēneša bruto alga, EUR

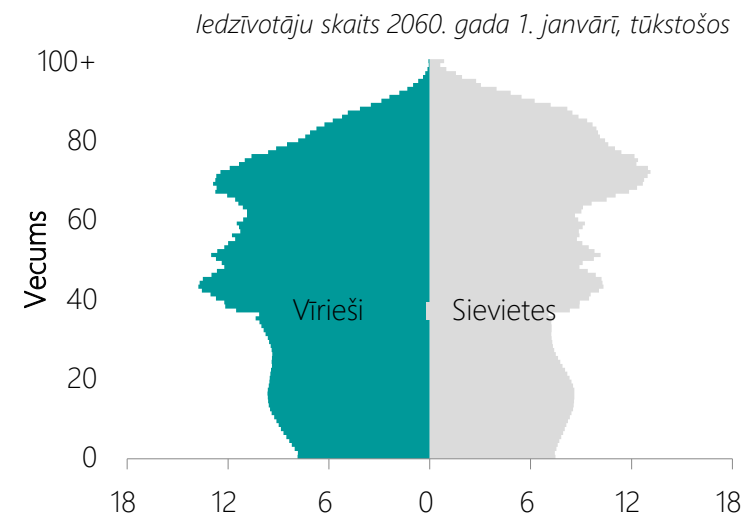
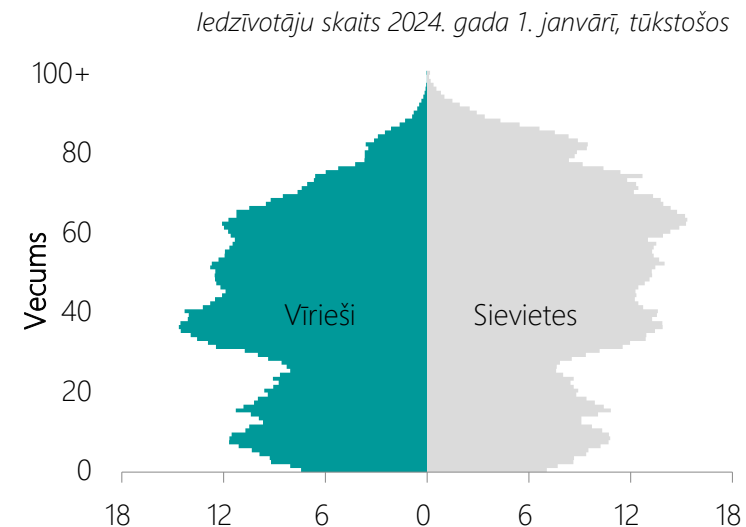
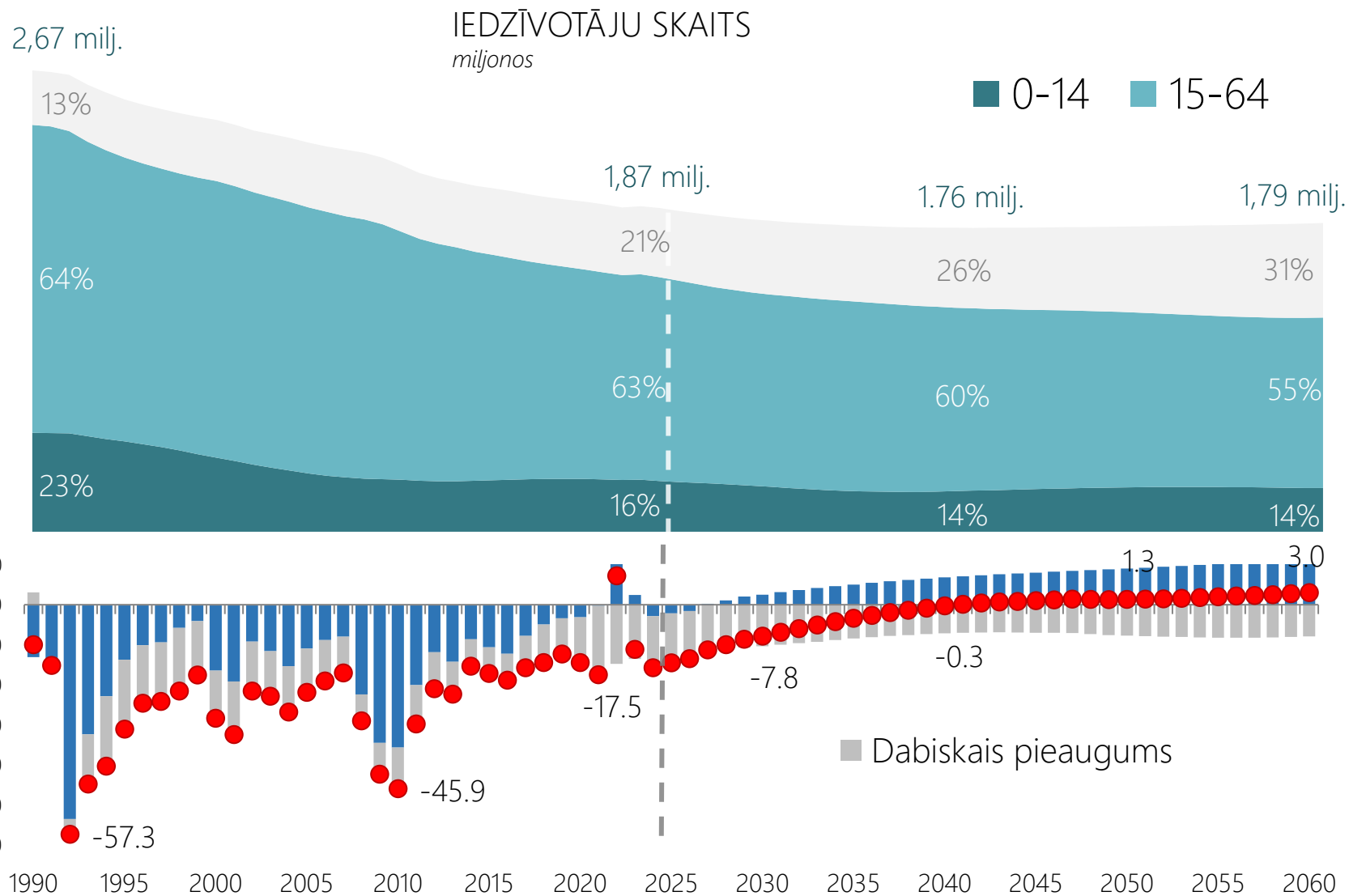
VAKANCES

+0.9%

tūkst.

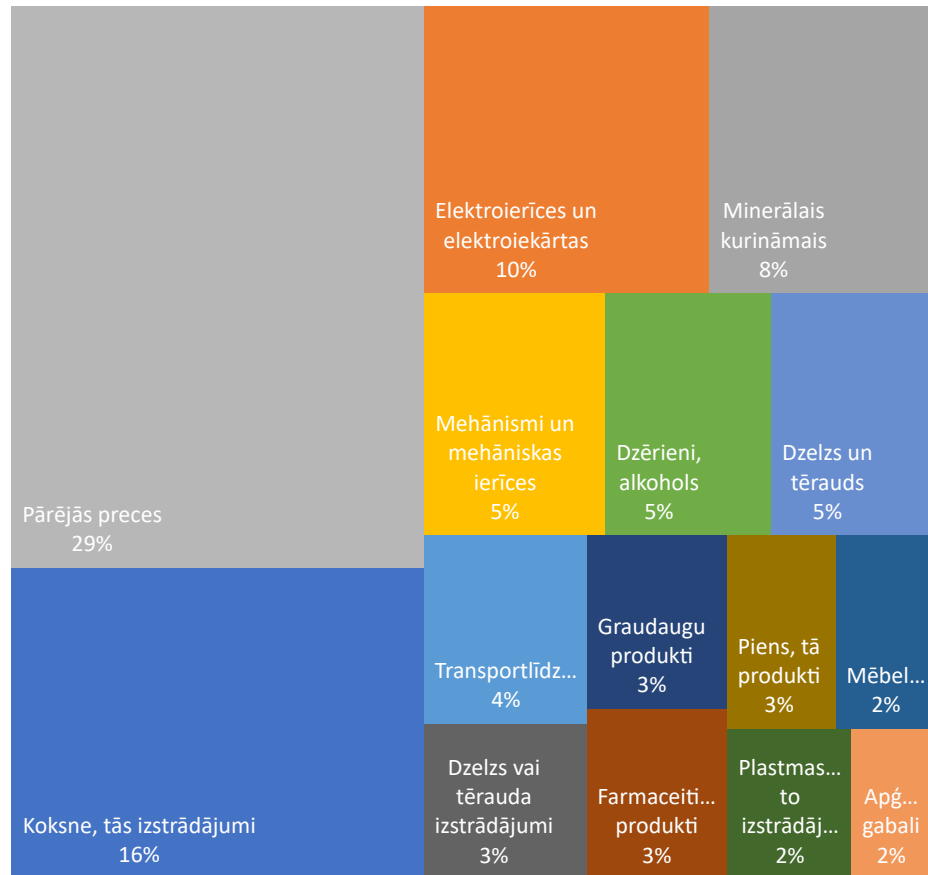

DEMOGRĀFIJAS PROGNOZES

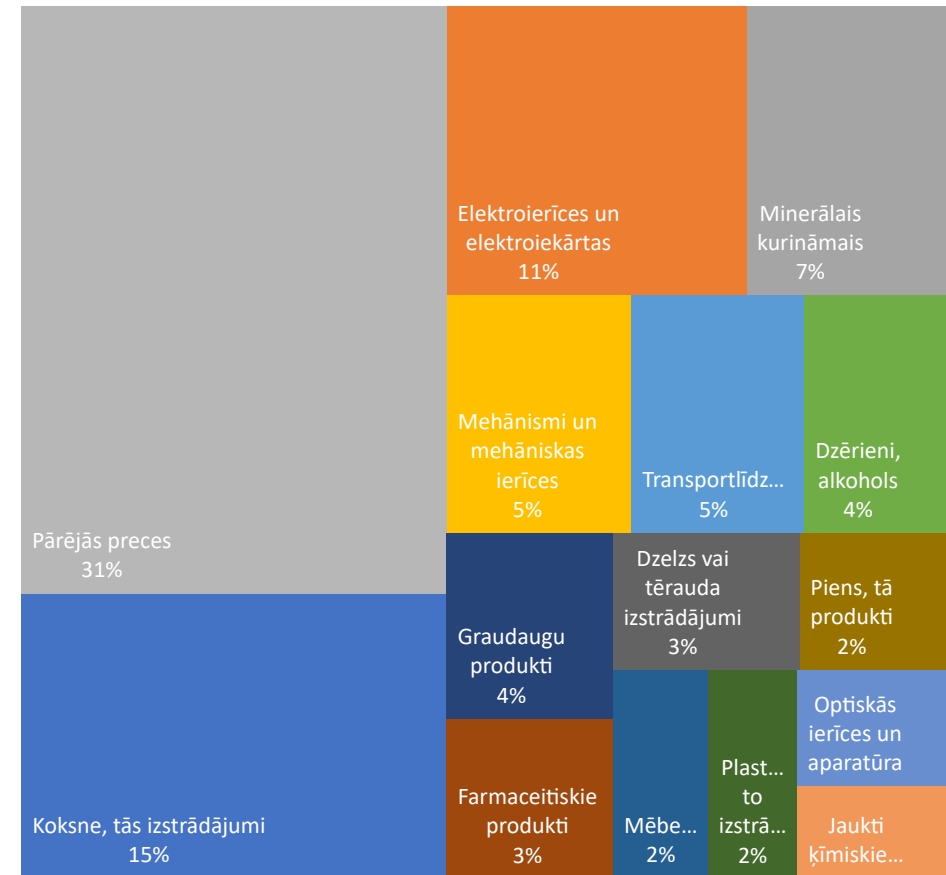

LATVIJAS PREČU EKSPORTA STRUKTŪRA

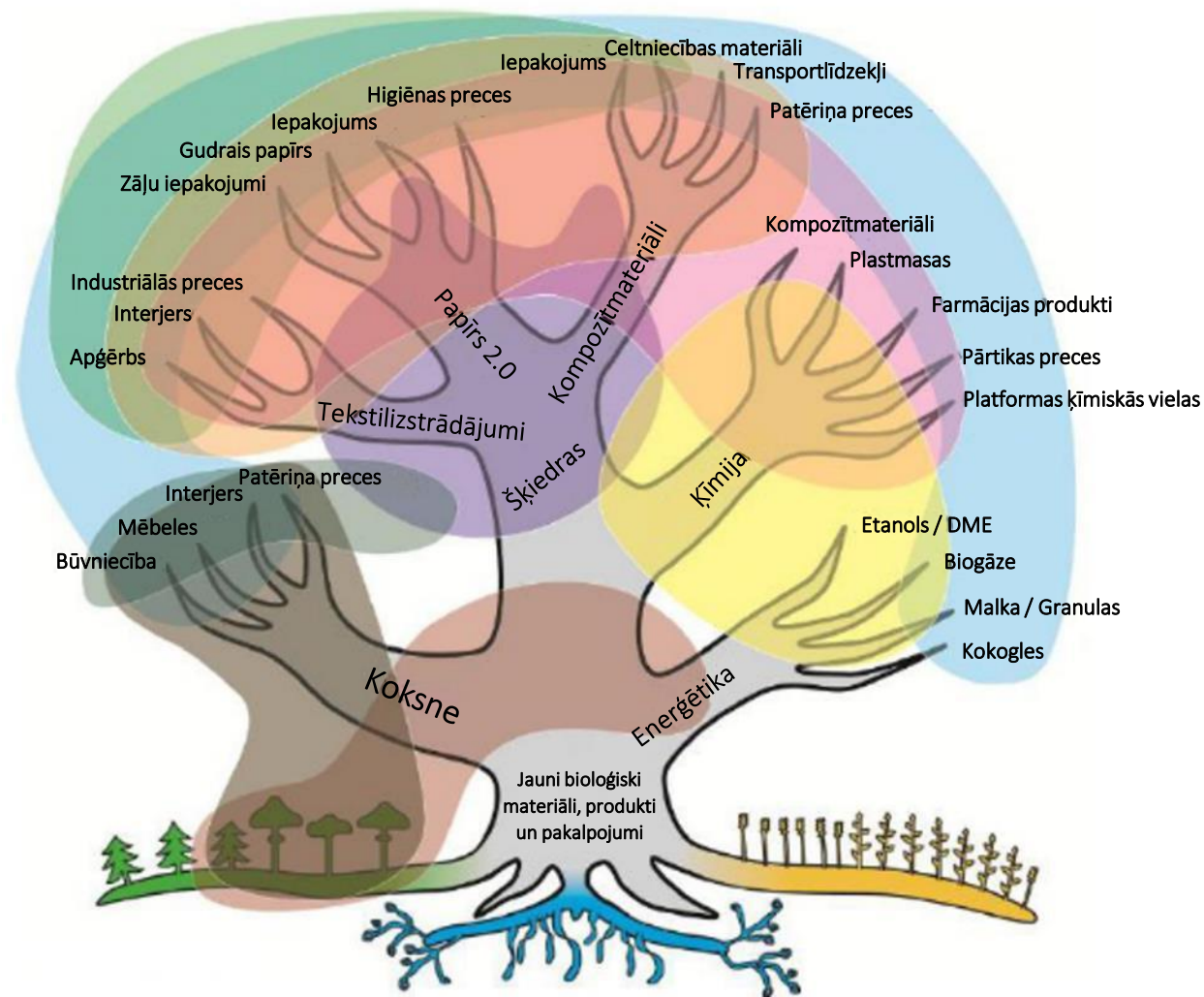
2013

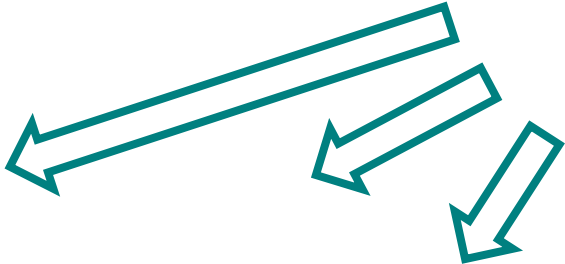
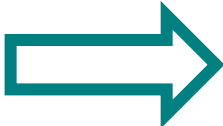
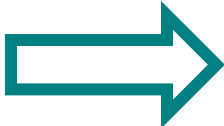
2023

AR MEŽSAIMNIECĪBU SAISTĪTAS NOZARES UN PRODUKTI

PRIMĀRIE RESURSI KĀ PAMATS INOVATĪVIEM, AUGSTAS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS PRODUKTIEM

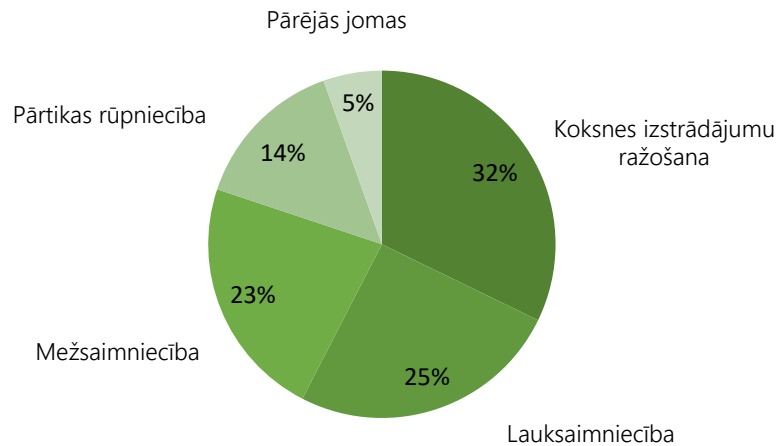

BIOEKONOMIKAS LOMA TAUTSAIMNIECĪBĀ

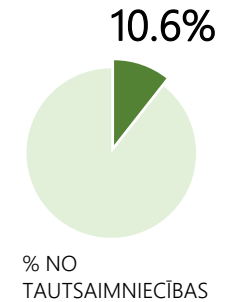
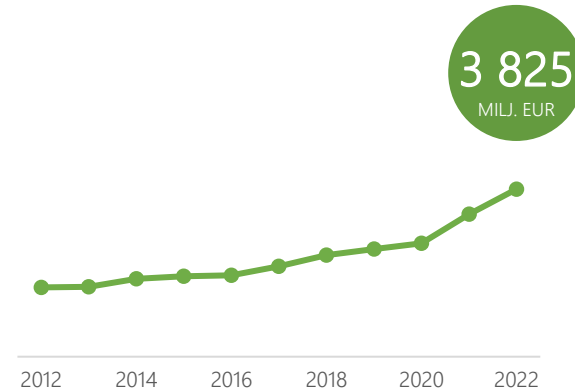
GLOBĀLIE IZAICINĀJUMI

- Iedzīvotāju skaits pasaulē 2050.g. ~ **10 miljardi**
- Būtisks pieprasījuma pieaugums Āzijā, Āfrikā
- Līdz 2050.g. pieprasījums pēc pārtikas ↑ **par 50%**
- Pieprasījuma pieaugums pēc pārtikas segmentu dažādības
- Gudri risinājumi lauksaimniecības un mežu zemju apsaimniekošanai
- Klimata pārmaiņas. Līdz 2050.g. **par 50% ↑** CO2 izmeši

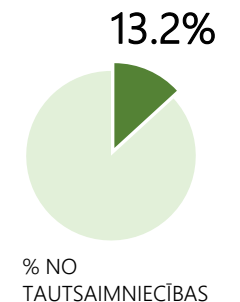
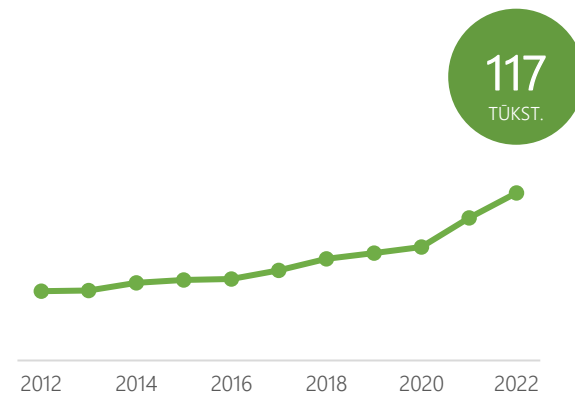
BIOEKONOMIKAS STRUKTŪRA

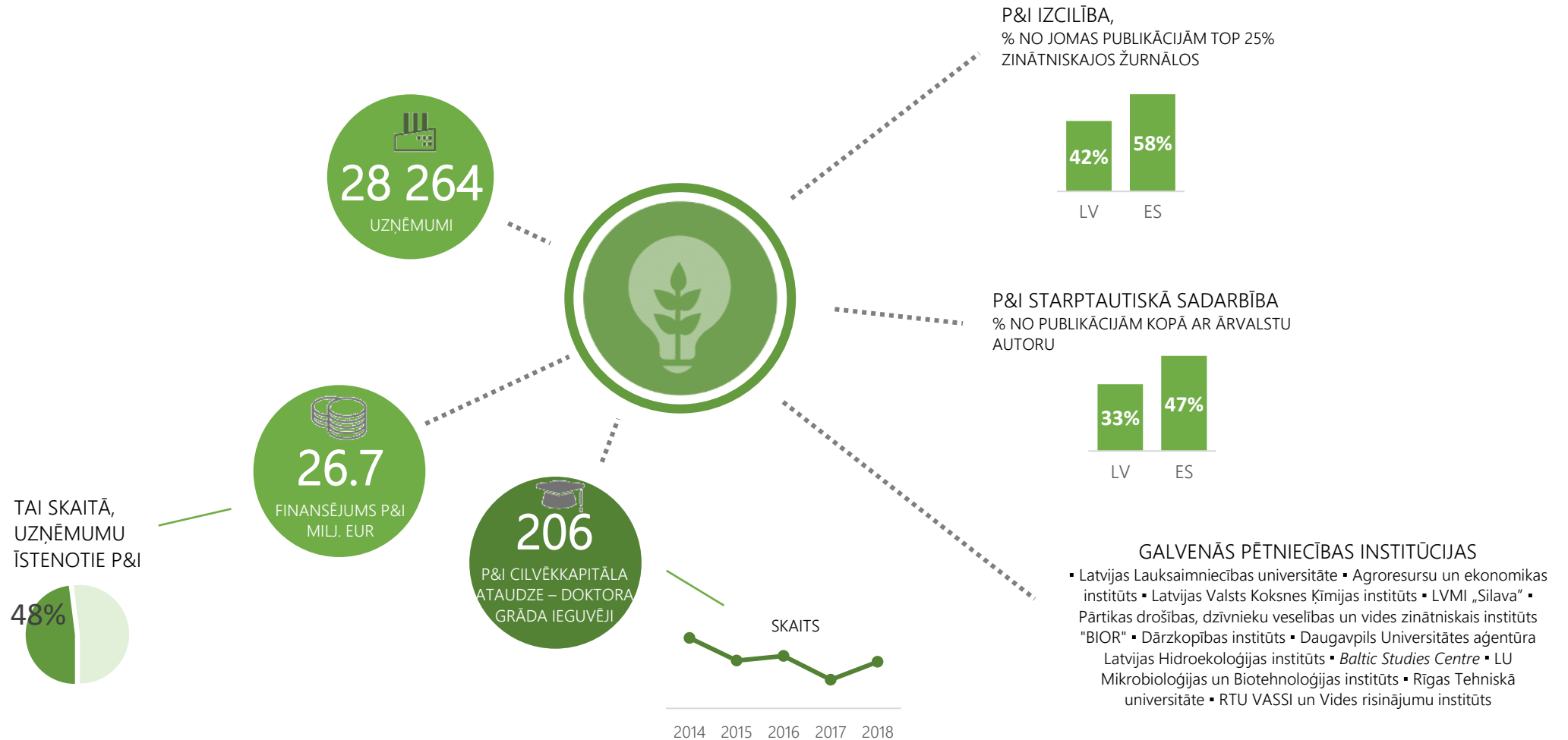
PIEVENOTĀ VĒRTĪBA

NOFDARBINĀTIE

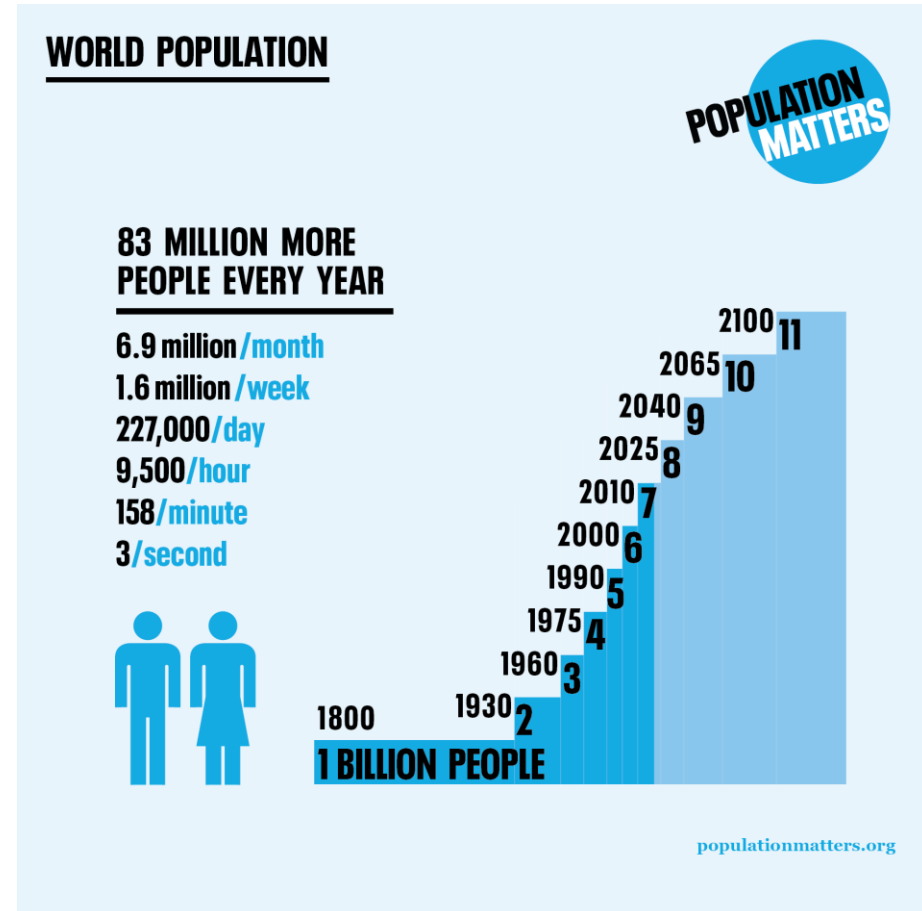

BIOEKONOMIKAS P&I

SARAŽOTĀS PĀRTIKAS APJOMI UN IEDZĪVOTĀJU SKAITS PASAULĒ

- Saskaņā ar ANO prognozēm, **pasaulē iedzīvotāju skaits** līdz 2030. gadam var sasniegt 8,5 miljardus un līdz 2050. gadam tuvojies 10 miljardiem. Šis pieaugums radīs papildu spiedienu uz pārtikas ražošanu, jo **pieprasījums pēc pārtikas globāli palielināsies par 50%** līdz 2050. gadam
- Tiek prognozēts, ka pieprasījums pēc pārtikas pieaugs ne tikai iedzīvotāju skaita dēļ, bet arī tādēļ, ka **palielināsies vidusšķiras iedzīvotāju skaits**, kuriem būs augstāka **pirktspēja**
- Ražošanas izaicinājumi: **Klimata pārmaiņas, resursu ierobežojumi un traucējumi piegāžu ķēdēs** var ietekmēt spēju apmierināt pieaugošo pieprasījumu
- Tirgus tendences: Dažādas tirgus tendences un patērētāju izvēles var novest pie atšķirīgām ražošanas stratēģijām dažādās pasaules daļās, kas savukārt ietekmēs kopējo pārtikas ražošanas apjomu pasaulē

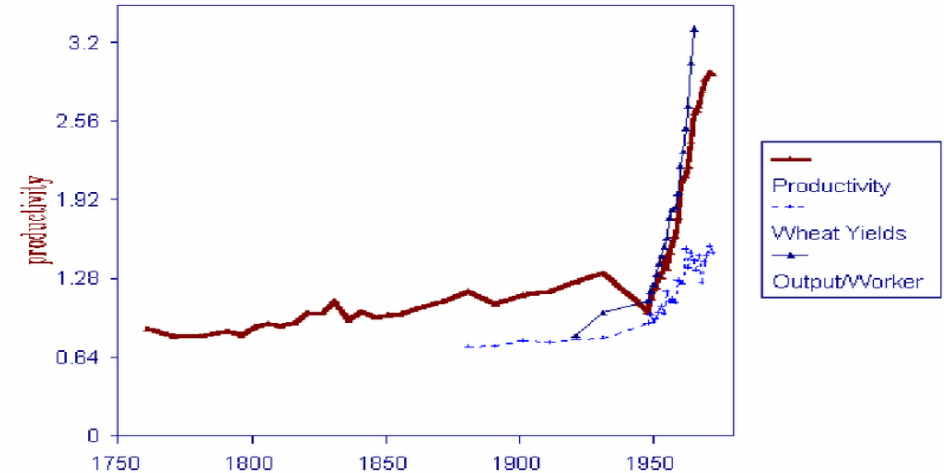

IEDZĪVOTĀJU SKAITA UN PĀRTIKAS RAŽOŠANAS ATTIECĪBAS

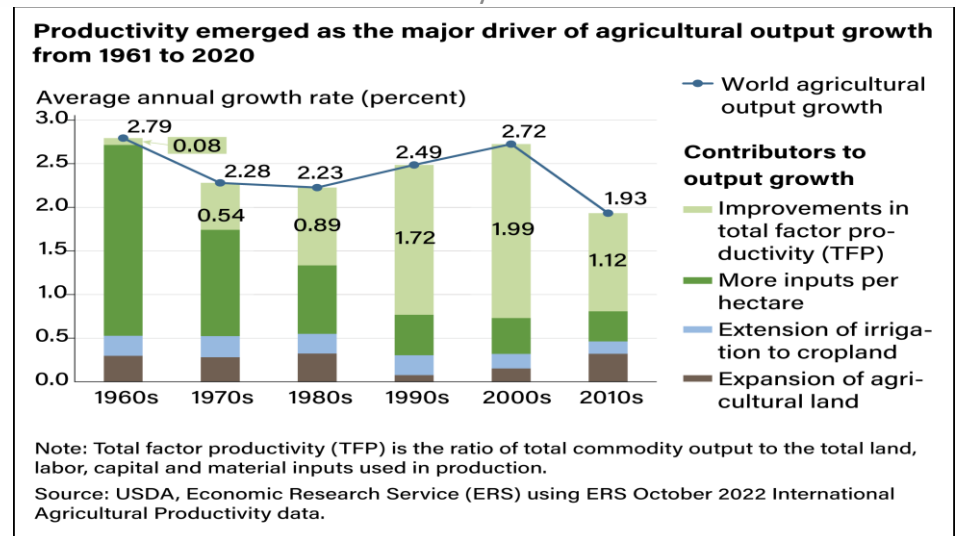
Pārtikas pieejamība: Pārtikas ražošanas apjoma palielināšana parasti veicina pārtikas pieejamību, kas var samazināt badu un uzlabot dzīves kvalitāti. Tas var pozitīvi ietekmēt iedzīvotāju skaitu, jo labākas uztura iespējas var novērst mirstību un veicināt demogrāfisko izaugsmi

Sociālās un ekonomiskās nevienlīdzības: Ja pārtikas ražošanas pieaugums nenodrošina vienlīdzīgu piekļuvi pārtikai visiem iedzīvotājiem, tas var radīt sociālas un ekonomiskas problēmas, kas var ietekmēt iedzīvotāju skaitu. Pārtikas nepietiekamība un ierobežota piekļuve resursiem var veicināt sociālo nestabilitāti un migrāciju

Vides faktori: Intensīva lauksaimniecība var radīt vides problēmas, piemēram, augsnes degradāciju un bioloģiskās daudzveidības zudumu, kas ilgtermiņā var negatīvi ietekmēt cilvēku dzīves apstākļus un veselību. Šie faktori var novest pie iedzīvotāju skaita samazināšanās.

Avots: The great escape: The industrial revolution in theory and history

BIOEKONOMIKAS LOMA APRITES EKONOMIKĀ

Bioekonomika un aprites ekonomika ir divas savstarpēji saistītas pieejas, kas veicina ilgtspējīgu attīstību un vides aizsardzību

BIOEKONOMIKAS PAMATI

ILGTSPĒJĪGA RESURSU IZMANTOŠANA

Bioekonomika balstās uz atjaunojamo resursu izmantošanu, samazinot atkarību no fosilajiem resursiem un veicinot videi draudzīgākus ražošanas procesus

INOVĀCIJAS UN ZINĀŠANAS

Inovācijas bioekonomikā ietver jaunu produktu un pakalpojumu izstrādi, kā arī esošo procesu efektivitātes uzlabošanu

BIOEKONOMIKAS INTEGRĀCIJA APRITES EKONOMIKĀ

1

Pētniecība un inovācijas

Investīcijas pētniecībā var palīdzēt attīstīt jaunas tehnoloģijas, kas uzlabo bioresursu izmantošanu

2

Sadarbība starp nozarēm

Sadarbība starp lauksaimniecību, mežsaimniecību un zivsaimniecību var nodrošināt labākus rezultātus bioekonomikas attīstībā

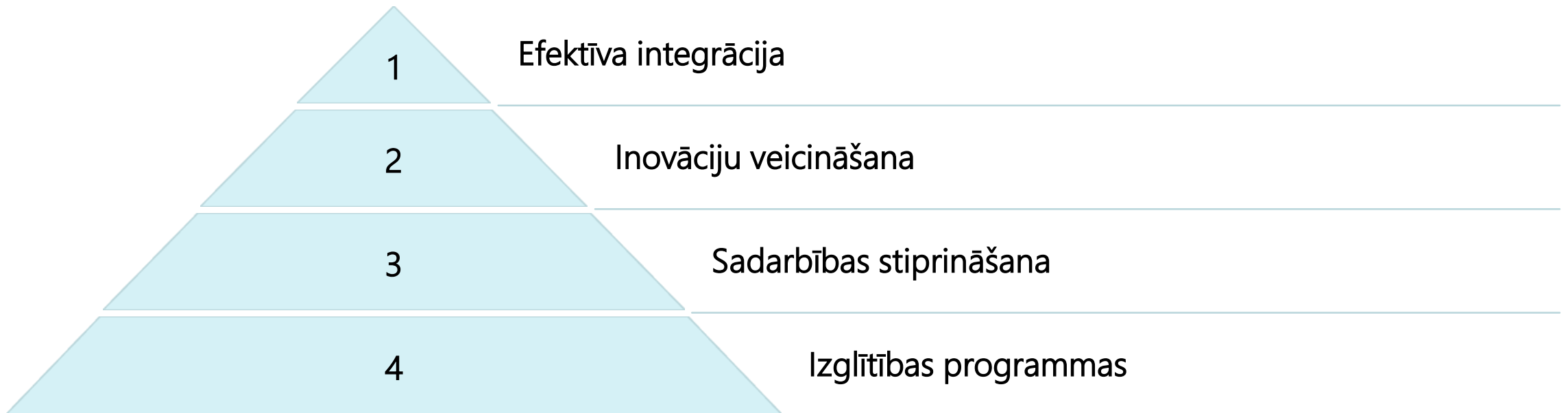
3

Izglītība un apmācība

Ir svarīgi attīstīt izglītības programmas par bioekonomiku un aprites ekonomiku, lai nodrošinātu nepieciešamās prasmes un zināšanas

BIOEKONOMIKAS NĀKOTNES PERSPEKTĪVAS

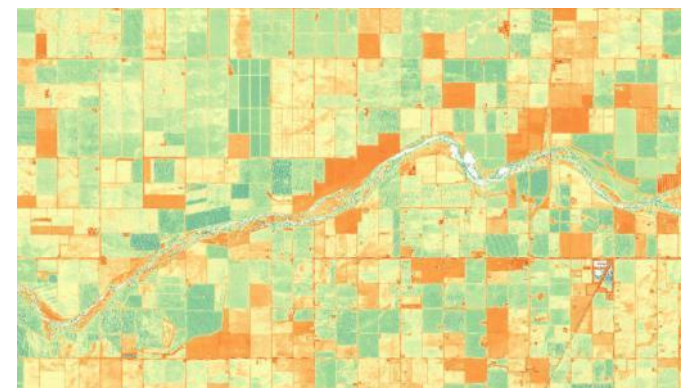
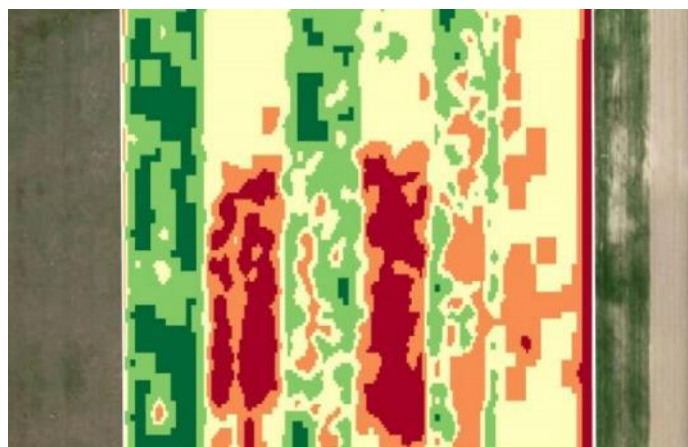
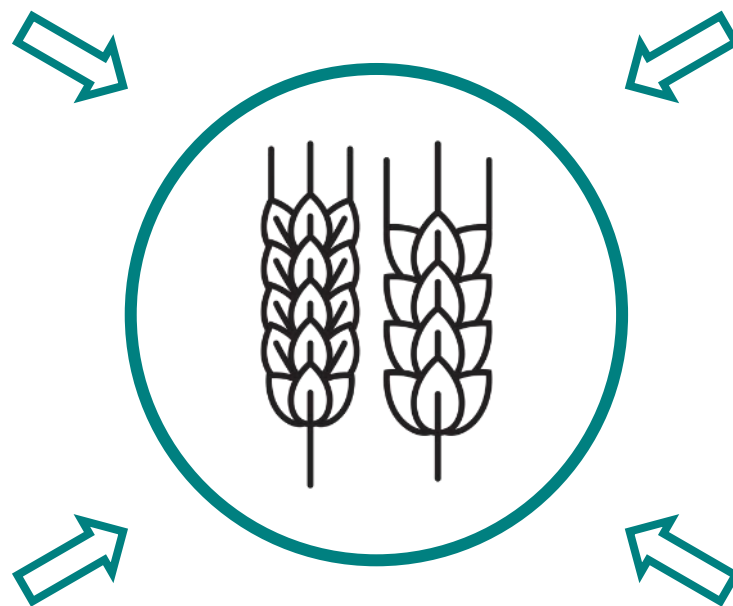
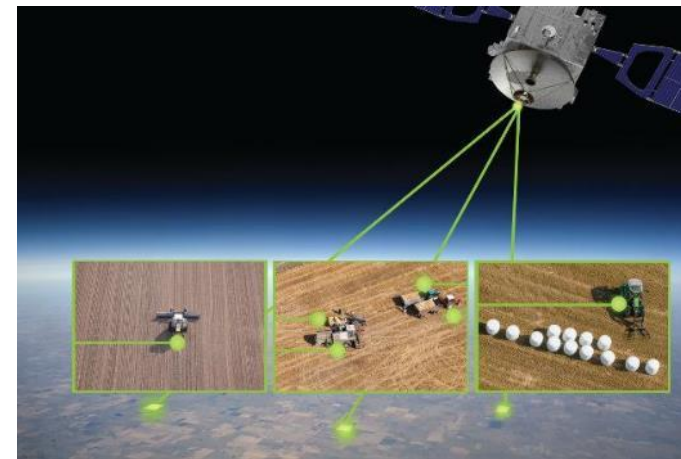

Bioekonomikas integrācija aprites ekonomikā var palīdzēt risināt globālās vides problēmas un veicināt ilgtspējīgu attīstību

BIOEKONOMIKAS LOMA APRITES EKONOMIKĀ

- Bioekonomika ir ekonomikas daļa, kas balstās uz atjaunojamo dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, lai ražotu pārtiku, barību, industriālos produktus un enerģiju
- Tā ir cieši saistīta ar aprites ekonomiku, kas vērsta uz resursu efektīvu izmantošanu un atkritumu samazināšanu. Šīs divas pieejas kopā veicina ilgtspējīgu attīstību un vides aizsardzību

PRIMĀRO RESURSU RAŽOŠANA – IESPĒJAS MODERNU TEHNOLOĢISKO RISINĀJUMU IEVIEŠANAI

Ekonomikas ministrija

Paldies!

 @EM_gov_lv,

   /ekonomikasministrij
a

 [www.em.gov.l
v](http://www.em.gov.lv)

 Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519,
Latvija

 +371
67013100

 [pasts@em.gov.l
v](mailto:pasts@em.gov.lv)